

Gegants de Sant Vicenç de Montalt

Sant Vicenç de Montalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Riera del Gorg, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.578197710767
Longitud: 2.5115078687668
UTM Est (X): 459278
UTM Nord (Y): 4603061

Classificació

Número de fitxa 08264 - 190
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani
Segle XX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Restringit
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt (Carrer de Sant Antoni, núm. 13; 08394 - Sant Vicenç de Montalt)

Fitxes associades:

[Els Bòbuls i les Margaridasses](#)

[Ball dels gegants](#)

Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 23/01/2025 - 10:55

Descripció

Les figures festives de Sant Vicenç de Montalt estan encapçalades per la parella de gegants: la Margaridassa i el Bòbul. En Bòbul porta els vestits típics dels menestrals de principi del segle XIX, i que tenen el seu origen en els comtats de Barcelona. Té una alçada de 3'45 m i pesa 45 quilos. La Margaridassa porta el vestit i el coixí típic de les puntaires. Té una alçada de 3'35 m i pesa 40 quilos.

Però els noms dels gegants tenen l'origen en uns personatges esperpèntics encarregats de mantenir vives les festes de carnaval, tot empaitant la gent, amagant els útils de treball, per tal que tothom participés a la festa. També vigilaven pel normal desenvolupament dels actes. Quan algú amb no gaire bones intencions interferia alguna celebració, l'empaitaven i el punxaven amb la gatosa que portaven lligada a la seva cintura. Aquests personatges anaven disfressats amb faldons i bruses, tot d'una peça de roba blanca, i es tapaven les cares amb caretes.

El 6 de març del 2010, amb motiu del Carnestoltes, la Colla de Geganters recupera la tradició, tal com es feia l'any 1935, tornant a disfressar els gegants com els personatges i posant en escena la tradició festiva, amb el corresponent ball de plaça, també recuperat amb un important ressò i esclat de participació. Evidentment, ara per ara, la imatge és molt diferent i tan sols es disfressen per Carnestoltes. En Bòbul, com a capell, porta un cabàs de palma, de sobre en sortien dues banyes de brau, i empunyava una pistola i portava una falç penjada a la cintura, a més diversos picarols i l'esmentada gatosa. La Margaridassa va tocada amb una mantellina i empunyava un fuet.

El 17 de setembre de 2005, s'estrena una nova figura: el gegantó Toni Sors, el santvicentí que, juntament amb el Carles Vallès, Oscar Cadiach i tres xerpes, formaven part de la segona expedició que intentava fer el cim de l'Everest. Ho aconsegueixen el 28 d'agost de 1985. Aquesta figura està feta de fibra, pel mestre Toni Mujal de Cardona. Amb els padrins l'Ernest de la Colla de Geganters de Malgrat de Mar i la Blanca de la Colla de Geganters d'Argentona. El mateix any es creen els gegantons del Ceip Sant Jordi amb el Grallers de la Colla de Geganters de Barberà del Vallès. Fan el primer ball, la geganteria Cati Riera, al toc de gralla per els més joves de la Colla. Té una alçada de 2'90 m. i un pes de 28 quilos.

A aquest grup, cal afegir-hi dos nous gegantons: Xurraví i Torre del campanar. El xurraví és un ocell petit, d'uns 11 cm. de llargària, de color groc i verd, amb ratlles negres que corria pels camps de Sant Vicenç en època de verema i que acompanyava a les portadores del vi santvicentí. La Torre del campanar vol representar un dels emblemes arquitectònics més preuats i estimats del poble. Cadascuna de les figures pesa uns 11 kg i mesura uns 2 m d'alçada. Estan fabricades amb estructura metàl·lica molt lleugera i porten rodetes. El 22 de juny de 2024 amb motiu de la gimcana d'estiu organitzada per l'Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt, es fa la presentació oficial.

A més, cal comptar amb els capgrossos Avi Pere, la Minyona, el Majordom, Avi Pagès, Avi Mariner, el Dimoni, el Pinxo, el Boig, adquirits al taller d'en Nona de Mataró, l'any 1986. Estan fets de cartró. L'Avi Pera s'estrena per la festa Major de Sant Vicenç, l'any 2008, caricatura d'un divertit i engrescador personatge molt conegut al poble. La darrera incorporació ha estat la màscara Wagghi, obsequi del Centre Català de Basilea en el viatge de l'any 2012.

El 18 de juny de 2016, s'estrena de forma oficial l'Esquirol, al Centre Cívic el Gorg, amb motiu del concert de final de curs i 20è aniversari de l'escola de música L'Oriola de Sant Vicenç de Montalt.

Observacions:

Al Fons Cuyàs de la Cartoteca Digital del Institut Cartogràfic de Catalunya, es conserven fotos antigues en blanc i negre de Sant Vicenç de Montalt i en concret dels seus dos gegants, i del capgròs Dimoni, fetes el mateix any de la construcció de les figures, 1986.

Història

Construïts a l'any 1986 per en Fàbregas de Can Boter de Tiana, es va fer la seva presentació en societat el 15 d'agost de 1986, per la Festa Major petita, acompanyats dels gegants de Caldes d'Estrac i els de Sant Andreu de Llavaneres. El 25 de Gener de 1987, es va celebrar el bateig, sota el padrinatge dels gegants d'Arenys de Mar i els de Sant Andreu de Llavaneres, actuant de capellà Mossèn Biscuter, gegant de la parròquia de Maria Auxiliadora de Mataró. Hi van participar més de 30 colles geganteres d'arreu de Catalunya.

El 15 de gener de 2024, després de la cercavila de la Festa Major de la vila, els gegants del poble van ser traslladats al municipi de Cardona, on el mestre artesà Toni Mugal els restaurà.

Al gener del 2017, amb motiu de la festa major d'hivern, s'estrena la roba actualitzada. Amb aquesta nova imatge, s'aconsegueix també reduir de manera significativa el pes de les figures i cuidar les esquenes dels portadors.

Bibliografia

PONS GALÍ, Enric (ss.dd). *Història, tradicions i vida. Festes i costums a Sant Vicenç de Montalt*. Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Colla gegantera](#)

[Suite del Ball de plaça. Basilea \(Suïssa\). Any 2021.](#)

